

PROGRAMA

DIVENDRES 18 D'OCTUBRE

Casa del Màrmol y del Vino

16:00 – RECEPCIÓ I ENTREGA DE DOCUMENTACIÓ

16:30 – INAUGURACIÓ

Lázaro Azorín Salar, Alcalde de L'Ajuntament del Pinós.

Josep Miquel Martí Rom, president de l'APSAT-Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional.

Representant de la Universitat d'Alacant.

Jose Antonio López Mira, Cap de Servei Territorial d'Educació, Cultura i Esport d'Alacant. Generalitat Valenciana.

BLOC TEMÀTIC: GESTIÓ PATRIMONIAL DE LA PEDRA SECA.

Experiències públiques i privades abans i després de la declaració de la UNESCO.

17:30 – CONFERÈNCIA

La candidatura multinacional a la llista representativa del Patrimoni Cultural Inmaterial de la Humanitat: La tècnica constructiva tradicional de la Pedra Seca. Model de gestió del patrimoni immaterial a la Comunitat Valenciana. · *Francisco Javier Martín Noguera (Tècnic d'etnologia del Servei de Patrimoni Cultural) i José Antonio López Mira (Cap de Servei Territorial de Cultura i Esport d'Alacant).*

18:15 – COMUNICACIONS

- Conservació i gestió de l'arquitectura popular al Parc Natural de Montsant: patrimoni i identitat local. Montserrat Solà Rivera (Parc Natural de Montsant, Tarragona).

- El Programa Primera Pedra al Principat d'Andorra. David Mas Canalís i Lidia Torres (Patrimoni Cultural d'Andorra, Andorra).
- Reparació de la cabana del clot de la Fou del pla d'Anyella. Antoni Llagostera Fernández. (Centre D'Estudis Comarcals del Ripollès, Girona).
- Recerca, catalogació i restauració del Patrimoni de pedra seca a Castellar del Vallés. Jaume Gual Bacardit (Grup de la Pedra Seca del Centre Excursionista de Castellar del Vallés i Centre d'Estudis de Castellar-Arxiu d'Història, Barcelona).
- La pedra en sec, motor del desenvolupament turístic de Vilafranca. Guillem Monferrer Milian (Museu de la Pedra en sec-Ajuntament de Vilafranca, Castelló).

18:45 – PRESENTACIÓ DE LA PÀGINA WEB PEDRA SECA, CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT, GENERALITAT VALENCIANA

Josep Cristià Linares Bayo (Cap de Servei de Cultura i Esport de Castelló) i Victoria Falcó García (Directora del projecte).

19:15 – PRESENTACIÓ DE L'AUDIOVISUAL “PEDRA SECA AL PINÓS, AHIR I HUI” REALITZAT PER L'AJUNTAMENT DEL PINÓS

20:00 – ACTIVITATS COMPLEMENTARIES EN EL CENTRE CULTURAL EL PINÓS

Entrega de premis del concurs de fotografia “Descobrim la Pedra Seca” per a escolars del Pinós i inauguració de la seua exposició.

Inauguració de l'exposició “Itineraris de pedra seca pel Mediterrani”, del Museu de la pedra en sec de Vilafranca.

Concert “Música tradicional de la Mediterrània” a càrrec del Grup Kantal.

DISSABTE 19 D'OCTUBRE

Casa del Màrmol y del Vino

BLOC TEMÀTIC: CONSTRUIR EN PEDRA SECA HUI. OFICI I ALTERNATIVES D'OCUPACIÓ.

Experiències realitzades per a la recuperació de l'ofici, formació i eixides professionals de la tècnica de la pedra de seca. Noves construccions i restauració.

09:15 – CONFERÈNCIA

La tècnica de construcció en pedra seca com un recurs per a potenciar l'activitat econòmica i l'ocupació.

· *Ivana Ponsoda Revert (Arquitecta y paredadora).*

10:00 – COMUNICACIONS

- Recuperación de los cucos de Pinoso desde una perspectiva no profesional. Juan Francisco Tenza Carrillo (Licenciado en Historia, Pinoso-Alicante).
- Com alçar un marge de pedra en sec. Juan Bautista Montagut Tomás (Picapedrero profesional y miembro de Pedra i calç-Associació d'oficis de tradició oral–Vall d'Albaida, Valencia).
- Paret seca en la construcció moderna. Miquel Figueras Xuclà (Centre d'Estudis Cadaquesencs-CEESCA, Girona).
- El pes de la pedra seca traspasa fronteres. Vicente Santosjuanes Estornell y Ricardo Estornell Canet (Picapedreros profesionales y miembros de Pedra i calç. Associació d'oficis de tradició oral –Vall d'Albaida, Valencia)
- Margers professionals, construcció de pedra seca contemporània. Roger Solé Coromina, (“Marger” profesional, miembro de ABPS França, Vic-Barcelona) y Lluç Mir Anguera (Presidente del Gremi de Margers de Mallorca y Premio de las Artes de la Construcción 2019, Mallorca)

10:30 – PAUSA-CAFÉ

BLOC TEMÀTIC: PEDRA SECA HERETADA.

Estudis de patrimoni material i immaterial, conservació, ferramentes innovadores...

11:15 – CONFERÈNCIA

Una lectura transversal del estudio de las construcciones en piedra seca: arqueología, arquitectura, patrimonio histórico y cultural.

· *Sonia Gutiérrez Lloret, Carolina Domenech Belda, Yolanda Spairani (Miembros del INAPH-Instituto de Arqueología y Patrimonio Histórico de la Universidad de Alicante)*

12:00 – COMUNICACIONS

- La pedra seca com a Patrimoni Cultural Immaterial. Abraham Guillén Villar. (Institut d'Estudis Penedesencs, Barcelona).

- Pedra seca en el desenvolupament pre-industrial de les comarques de Tarragona. El cas dels Pous de Gel. Sergi Coll Pla, Herminia Domenech Martorell, Agustí Costa Jover, Cèlia Mallafrè Balsells (Escola Arquitectura de Reus, Tarragona).
- Recuperación de las alineaciones de muros o ventisqueros en piedra seca de la Carrasqueta vinculados al Pou del Surdo (Xixona, Alicante). Jaime M. Giner Martínez (Arquitecto de restauración), José Ramón Ortega Pérez i Marco Aurelio Esquembre Bebia (Arqueòlegs de ARPA patrimonio, Villena – Alicante).
- Aproximació a les jaces o pletes del vessant sud del Carlit. Joan M. Vives i Teixidó (APSAT, Associació per la pedra seca i l'arquitectura tradicional, La Fatarella-Tarragona).
- Els cocons de Tivenys. Registre d'elements de pedra en sec per mitjà de la tècnica de la fotogrametria. Cèlia Mallafrè Balsells, Agustí Costa Jover, Sergio Coll Pla (Fundació El Solà i Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Rovira i Virgili, Tarragona).
- Las eras monumentales de Cortes de Pallás (València), romper la roca para labrar la tierra. Sara Soriano Giménez (Llicenciada en Història de l'Art, especialista en patrimoni històric-cultural), Carmen Cárcel García (Doctora en arquitectura per la Universidad Politècnica de València), Álvaro Ibáñez Solaz (Arxiver municipal de Cortes de Pallás).

12:45 – VISITA GUIADA A L'EXPLOTACIÓ MINERA DE MARBRE CREMA MARFIL, A CEL OBERT, SITUADA EN LA SERRA DEL COTO DEL PINÓS, A CÀRREC DE GRUPO LEVANTINA – THE NATURAL STONE COMPANY

14:30 – DINAR

A càrrec dels assistents (menú concertat baix reserva a l'organització al correu elpinos@trobadapedraseca.es).

17:00 – COMUNICACIONS

- La pedra seca, el patrimoni i el seu entorn al Fondó de les Neus. Ramón Santonja Alarcón (Centre de Interpretació l'Acorador-Fondó de les Neus, Alacant).
- 8 Anys de la WIKIPEDRA, l'inventari col·laboratiu de la pedra seca. Ramón Artigas, Jordi Grau (Grup Drac Verd de Sitges-Barcelona, Observatori del Paisatge de Catalunya).
- La Sierra de Bateig. La piedra seca al servicio de las canteras y la agricultura. Gabriel Segura Herrero i Francisco F. Tordera Guarinos. (Arquealia, consultora de patrimoni arqueològic, Elda-Alicante).

- La cantera de pedra seca del Tite (Elda-Alacant). Impacto ambiental y documentación arqueológica. Gabriel Segura Herrero i Francisco F. Tordera Guarinos (Arquealia, consultora de patrimoni arqueològic, Elda-Alacant).
- Aplicación de drones y técnicas de ortofotografía a la piedra seca. Concepción Ruiz Rubio i Víctor Saiz Moro (DYSA, drones y servicios aeronáuticos, Sant Vicent del Raspeig-Alacant).
- Els Anjubs de la Torre de l'Espanyol. Construccions de pedra seca del paisatge agrícola de secà. Eva Artal, Teresa Castelló, Maria Montané, Mercé Veà i Joaquim Jornet (Grup Anjubs de la Torre de L'Espanyol, Tarragona).

BLOC TEMÀTIC: EL FUTUR DE LA PEDRA SECA.

Posada en valor del patrimoni cultural: turisme, educació, medi ambient, agricultura...

17:45 – CONFERÈNCIA

El patrimoni heretat de pedra seca com a recurs per a la interpretació turística.
 · *María del Rosario Navalón García (Membre de l'Institut Universitari d'Investigacions Turístiques de la Universitat d'Alacant).*

18:30 – COMUNICACIONS

- Propuestas de dinamización de los paisajes de terrazas agrícolas en la Comunidad Valenciana. Sabina Asins-Velis (Centro de Investigaciones sobre Desertificación-CIDE, CSIC, Universitat de València).
- La pedra vol anar a l'escola. Casimir Romero i Garcia (Pedra i Calç. Associació d'oficis de tradició oral -Vall D'Albaida, València).
- Proposta didàctica "la pedra en sec a l'interior de Castelló". Vanesa Marín Palomo (Mestra d'Educació Primària, Vilafranca-Castelló).
- La piedra en seco en el contexto académico de la arquitectura. Agustí Costa Jover, Sergio Coll Pla i Cèlia Mallafrè Balsells (Escola Tècnica superior d'Arquitectura, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona).
- Quan el futur passa per les arrels. Proposta didàctica sobre patrimoni en pedra seca a les comarques meridionals del País Valencià. Antonia M. Perea López, (Mestra CEIP San Antón del Pinós-Alacant) i Immaculada Garrigós i Albert (Arqueòloga, gestora cultural del patrimoni, El Pinós-Alacant)
- El valor afegit de la biodiversitat associada a les parets seques. Joan Montserrat Reig (Parc natural de la zona volcànica de la Garrotxa, Girona)
- Guia didàctica de Castellar del Vallès. Joan Roura Umbert (Grup de la pedra seca del centre excursionista de Castellar del Vallès i Centre d'Estudis de Castellar-Arxiu d'Història, Barcelona)

- Normalització i regulació tècnica de la pedra seca. Ignasi Falomir Palau (Associació amics del patrimoni de Borriol, Castellò).
- El desmantelamiento de las terrazas de piedra seca como desafío ambiental. Juan Antonio Marco Molina, Pablo Giménez Font, Ascensión Padilla Blanco i Ángel Sánchez Pardo (Departament d'Anàlisi Geogràfica Regional i Geografia Física de la Universitat d'Alacant).
- Optimització del finançament per a la posada en valor del patrimoni de pedra seca i altres tècniques constructives tradicionals: el cas del GAL Rural Muntanya d'Alacant. Joaquín Panella Piera i Gonzalo Estela Pastor (Grup d'acció local rural Muntanya D'Alacant, GAL RMA, Alacant).
- Alternativas sostenibles para el desarrollo socioeconómico en entornos rurales de piedra seca. José Luis Vaquerín (Escuela Perfumistas Beeflowers, El Pinós-Alacant).
- La piedra seca en la Sierra de Filabres. Estado de la cuestión, turismo y desarrollo. Juan Antonio Muñoz Muñoz, Francisco Majuelos Martínez, Francisco Checa Olmos i Ángeles Arjona Garrido (Laboratorio de Antropología Social y Cultural de la Universidad de Almería).
- On és l'estany de l'Estany? La mina de desguàs: de l'oblid a un projecte de desenvolupament econòmic, cultural i educatiu local. Marina Berdalet Andrés (Ajuntament de l'Estany, Barcelona).
- Tornar a fer calç. Pere Rodríguez Soriano. (Pedra i calç. Associació d'oficis de tradició oral- Vall d'Albaida, València)

AL FINALITZAR

Concert de música experimental amb peces de marbre i botelles de vi a càrrec de Guillermo Mondejar i Luis Miguel Tormo, músics professionals locals.

DIUMENGE 20 D'OCTUBRE

Local Social Santa Catalina

09:00 – VISITA TEATRALITZADA

A càrrec de Natalia Bravo als cucos del Paratge del Toscar, en la pedania de Lel i a construccions de pedra seca pel nucli urbà (inclou picnic)
Punt d'encontre: Carretera de Jumilla, parada de bus.

11:00-13:00 – TALLERS I JOCS FAMILIARS AMB PEDRA, A CÀRREC DE LA ASSOCIACIÓ CULTURAL KARAMBA.

Lloc: Parc de Santa Caterina.

11:30 – TAULA REDONA. (Local Social – Ermita Santa Catalina)

Títol: La dignificació d'un ofici ancestral en vies de desaparició.

Moderador: Casimir Romero i Garcia. Membre de Pedra i calç. Associació d'oficis de tradició oral-Vall d'Albaida, Valencia.

Intervenien:

- Ivana Ponsoda Revert, arquitecta i “paredadora” d'Altura-(Castelló).
- Lluc Mir Anguera, president del Gremi de Margers de Mallorca i Premi de les Arts de la Construcció 2019 (Balears).
- Paco Viñes Cañes, “margenador” professional, Alzira. (València).
- Roger Solé Coromina, “marger” professional de La Feixa Pedra Seca, Vic (Barcelona).
- Vicent Santosjuanes Estornell, “margenador” professional de Marges de Pedra de Llutxent, Llutxent (València).

12:30 – PRESENTACIÓ DE LA XI TROBADA PEDRA SECA A CÀRREC DE CARLES BARRULL, DE L'IRMU – INSTITUT RAMÓN MUNTANER.

Clausura: *intervenien Josep Maria Fortià, arquitecte Associació GRETA – Secretari d'APSAT i Lázaro Azorín Salar, alcalde de l'Ajuntament del Pinós.*

14:30 – DINAR

A càrrec de l'organització. Reserva al correu elpinos@trobadapedraseca.es

14:30 – ALTRES ACTIVITATS

Espai expositiu “La Font del Cànter” (enfrent de l'Església Parroquial Sant Pere Apóstol) dedicat a la pedra seca del Pinós amb manualitats del CEIP Sant Antón del Pinós i de l'Associació local Iguals i Sense Través.

Aparadors comercials dedicats a la pedra seca pel casc urbà.